

Správa Windows Serveru 2008

průvodce pokročilého
správce

Bohdan Cafourek

EDICE
PROFESIONAL

GRADA

- Nové vlastnosti verze 2008 a jejich přínos pro správu sítě
- Konfigurace a optimalizace Active Directory
- Zálohování, obnova a záchrany systému
- Tajnosti skriptování a příkazového řádku
- Spolupráce Serveru 2008 a Windows Vista
- Využití Core edice a RODC

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Obsah

Úvod	13
1. Vlastnosti a instalace	15
1.1 Vlastnosti Windows Serveru 2008	15
1.2 Požadavky na hardware	17
1.3 Rozdíly jednotlivých edicí	18
1.4 Postup instalace	19
1.4.1 Inovační instalace	21
1.4.2 Shrnutí instalačních fází	24
1.5 Parametry instalace	26
1.5.1 Parametry programu Setup	26
1.6 Bezobslužná instalace	27
1.6.1 Struktura bezdotazové instalace	28
1.7 Inovace Active Directory	29
1.8 Příprava pomocí Adprep	29
2. Active Directory	31
2.1 Návrh a design	31
2.1.1 Adresářové služby.....	31
2.1.2 Členění Active Directory.....	32
2.1.3 Logická a fyzická struktura	34
2.1.4 Česká terminologie	35
2.1.5 Funkční úrovně domény.....	36
2.1.6 Funkční úrovně pro forest	38
2.1.7 Typy vztahů důvěry	40
2.1.8 Ruční definování trustu	42
2.1.9 Dotazy při instalaci	43
2.1.10 Více řadičů.....	44
2.1.11 Rozmístění řadičů a jejich rolí	44
2.1.12 Problémy s operačními servery.....	45
2.1.13 Active Directory Sizer	46

2.2	Instalace řadičů domény	47
2.2.1	Průběh instalace	49
2.2.2	Vlastnosti serveru DNS	57
2.2.3	Problémy při instalaci řadiče.....	59
2.2.4	Instalace ze záložního média.....	59
2.2.5	Automatická instalace Active Directory.....	60
2.2.6	Druhý řadič do domény.....	62
2.3.	Organizační jednotky.....	63
2.3.1	Tři stupně administrace	63
2.3.2	Rozložení organizačních jednotek	64
2.3.3	Vytvoření organizační jednotky	64
2.3.4	Vytvoření organizační jednotky příkazem	66
2.3.5	Delegace oprávnění	67
2.3.6	Zobrazení delegací.....	68
2.3.7	Úprava delegovaných oprávnění	69
2.3.8	Přesná oprávnění.....	70
2.3.9	Neviditelnost objektů	71
2.4	Uživatelé a skupiny.....	72
2.4.1	Typy uživatelských účtů.....	72
2.4.2	Nový uživatel příkazem	75
2.4.3	Spolupráce příkazů	76
2.4.4	Výmaz uživatelů	76
2.4.5	Skupiny uživatelů	77
2.4.6	Skupiny a SID.....	78
2.4.7	Typy skupin a jejich rozsah.....	81
2.4.8	Příkazy pro skupiny.....	81
2.5	Údržba a zálohy.....	84
2.5.1	Automatická údržba	85
2.5.2	Mechanismus replikace	85
2.5.3	Manuální replikace	86
2.5.4	Replikační monitor	86
2.5.5	Údržba pomocí Ntdsutil	87
2.5.6	Kontrola Active Directory.....	89
2.5.7	Sekce Local Roles	89
2.5.8	Správce pro obnovu	90
2.5.9	Duplicitní SID	90
2.5.10	Odstranění poškozeného řadiče domény	90
2.5.11	Role hlavního operačního serveru	91
2.5.12	Změny rolí FSMO	93
2.5.13	Odinstalování řadiče.....	95
2.5.14	Stavy doménového řadiče	97

2.6	Speciální řadiče	98
2.6.1	RODC	98
2.6.2	Instalace RODC	99
2.6.3	Výroba instalačního média	100
2.6.4	Instalace AD DS z média.....	101
2.6.5	Příkazy ntdsutl ifm.....	101
2.6.6	Přípravná procedura	103
2.6.7	Restartovatelné služby AD DS.....	105
2.6.8	Server CORE	107
2.6.9	Administrace edice Server Core.....	108

3. Zásady skupiny **113**

3.1	Mechanismus Group Policy	113
3.1.1	Objekty a nastavení zásad.....	115
3.1.2	Priorita zásad	119
3.1.3	Dědění zásad	121
3.1.4	Pokročilá ovlivnění priorit	123
3.1.5	Položky pro správce.....	126
3.1.6	Časování zásad	129
3.1.7	Ovlivnění chodu zásad.....	130
3.1.8	Ruční aktualizace zásad	130
3.1.9	Využití šablon	131
3.1.10	Šablony zabezpečení.....	132
3.1.11	Šablony pro správu	134
3.1.12	Export zabezpečení.....	134
3.1.13	Výsledné zásady	135
3.1.14	Resultant Set of Policy v GPMC	136
3.2	Group Policy Modeling v GPMC.....	139
3.2.1	Hledání v objektech GPO	140
3.3	Údržba objektů	142
3.3.1	Zálohování objektů GPO.....	142
3.3.2	Postup zálohy	142
3.3.3	Obnova objektů zásad.....	143
3.3.4	Kopírování zásad skupiny.....	144
3.3.5	Import objektu GPO	145
3.3.6	Upozornění k úplné obnově.....	145
3.3.7	Řešení problémů se zásadami.....	146

4.	Bezpečnost	147
4.1	Principy zabezpečení	147
4.1.1	Autentikace a autorizace	147
4.1.2	Bezpečnost dat	148
4.1.3	Základní typy útoků	152
4.2	Šifrování	153
4.2.1	Šifrování EFS	153
4.2.2	Postup šifrování	155
4.2.3	Technologie BitLocker	159
4.3	Autentikace a síť	165
4.3.1	Způsoby autentikace	165
4.3.2	Problémy s autentikací	167
4.3.3	Řešení problémů se zabezpečením	167
4.4	Firewall	168
4.4.1	Útoky proti firewallu	168
4.4.2	Nastavení firewallu	169
4.4.3	Porty potřebné v síti	170
4.5	IPSec	171
4.5.1	Zabezpečení paketů IP	171
4.5.2	GPO a IPSec	174
4.5.3	Vytvoření vlastní zásady IPSec	175
4.5.4	Doporučení pro zavádění	179
4.6	Spolupráce komponent	179
4.6.1	Microsoft Baseline Security Analyzer	179
4.6.2	Vzdálená plocha	180
4.6.3	Software Update Services	182
4.6.4	Překlad adres a IPSec	184
4.6.5	Názvové služby	186
5.	Zálohování	193
5.1	Co a proč zálohovat?	193
5.2	Windows Server Backup	194
5.2.1	Zadání opakovaného spuštění zálohy	199
5.2.2	Základní postupy obnovy	200
5.2.3	Nová pravidla zálohování	201
5.2.4	Zálohování a práva	203
5.2.5	Záloha a obnova Active Directory	203

5.2.6	Úplná obnova domény	203
5.2.7	Neautoritativní obnova AD DS	204
5.2.8	Obnova příkazem	205
5.2.9	Kontrola správné obnovy	206
5.2.10	Parametry startu systému	207
5.2.11	Instalační médium.....	207
5.2.12	Výmaz objektů v AD DS.....	208
5.2.13	Změna konfigurace AD DS	209
5.2.14	Zálohovací příkazy.....	210
5.2.15	Robocopy	211
6.	WMIC	215
6.1	Význam WMI a WMIC	215
6.2	Uživatelé a skupiny.....	218
6.2.1	Výpisy uživatelů.....	218
6.2.2	Výběr položek uživatelů.....	219
6.3	Počítač a zdroje	224
6.3.1	Informace a řízení operačního systému	224
6.3.2	Informace o počítači.....	226
7.	Skriptování.....	231
7.1	Úvod do WSH	231
7.1.1	Proč skripty?.....	231
7.1.2	Volání skriptů	232
7.1.3	Kompatibilita skriptů.....	232
7.1.4	Druhy skriptování.....	233
7.1.5	VBScript kontra Windows Script Host	233
7.1.6	WScript.....	234
7.1.7	CScript.....	235
7.1.8	Skripty WSF.....	235
7.2	Jak začít psát?	236
7.2.1	Základy syntaxe	236
7.2.2	Podmínky.....	237
7.2.3	Smyčky	239
7.2.4	První krůčky.....	240
7.2.5	Objekty	241
7.2.6	Skript využívající metodu	241
7.2.7	Object Browser.....	242

7.2.8	Zajímavé knihovny	244
7.2.9	Ovládací tlačítka a boxy	245
7.2.10	Informace o disku	246
7.2.11	Skripty pro všední den	247
7.3	Skripty pro správce	248
7.3.1	Licence Serveru 2008	248
7.3.2	Mapování složky a tiskárny	248
7.3.3	Otestujeme volné místo	249
7.3.4	Logon skript	249
7.3.5	Práce s daty	250
7.3.6	Podrobné informace o discích	251
7.4	ADSI	252
7.4.1	Nová organizační jednotka a uživatel	252
7.4.2	Hromadné vytvoření objektů	253
7.4.3	Vytvoření skupiny uživatelů	255
7.5	Změna místních účtů	256
7.5.1	Kam uživatel patří?	256
7.5.2	Odemčení účtu uživatele	257
7.5.3	Práce s rolemi FSMO	258
7.6	WMI	258
7.6.1	Skripty WMI	258
7.6.2	Informace o souborech	259
7.6.3	Identifikace startujícího systému	261
7.6.4	Výpis spořiče obrazovky	262
7.6.5	Informace o stránkovém souboru	263
7.6.6	Informace o procesoru	264
7.6.7	Přístup na instalované aplikace	264
7.6.8	Sdílené složky	267
7.6.9	Práce s registrem	268
7.6.10	Startup command	268
7.6.11	Výpis lokálních uživatelů	269
7.6.12	Start aplikace ve skrytém okně	270
7.6.13	Informace o službách	271
7.6.14	Zastavení služby	272
7.6.15	Seznam procesů včetně cesty a priority	273
7.6.16	Změna priority procesu	274
7.6.17	Ukončení procesu	275
7.6.18	Vyhodnocení vlastností počítače	276
7.6.19	Shutdown či restart	276
7.6.20	Převzetí vlastnictví	277

7.6.21	Komprese	278
7.6.22	Generátory skriptů.....	278
7.7	Zabezpečení skriptů	280
7.7.1	Odstranění souborů.....	280
7.7.2	Zrušení asociací.....	280
7.7.3	Nastavení oprávnění	281
7.7.4	Roztřídění skriptů	281
7.7.5	Digitální podepisování skriptu.....	281
7.7.6	Zásady softwaru	281
7.7.7	Antivirový software a blokování skriptů	281
7.7.8	Vzdálené spuštění a nejmenší oprávnění	281
7.7.9	Brány firewall.....	283
7.7.10	Závěrečná pravidla	283
	Rejstřík	287

Úvod

Tato kniha se zaměřuje na středně pokročilé správce přecházející na Windows Server 2008. Takové, kteří již rok či více používají systémy Windows Server 2003. Jste v této situaci a potřebujete bezbolestně přejít na novou verzi? Nemáte na aktualizaci rok času, a tak potřebujete konkrétní a přesné informace. Nechcete mít v knize obrázky jen pro zpestření, ale nasnímané obrazovky, které budou přesně popisovat daný problém a budete je muset podrobně studovat? Pak je tato kniha pro vás vhodná.

Další podrobnosti (jistě víte, že na 300 stran se nevejde všechno...) budete těžit se znalostí báze či ze sady Resource Kit. Zaměření na středně pokročilé správce chápu tak, že nemusíme popisovat, proč je důležité mít nastaveny přísné zásady hesel, či jak vytvořit uživatelský účet a přihlásit se na něj. O tom by si chtěli přečíst začínající správci. Naproti tomu úplně pokročilí budou chtít optimalizovat své propojení VPN či generovat obrazy disků pro instalace RIS – a tak hluboko v této knize nepůjdeme. Budeme se tedy pohybovat mezi těmito mantinely. Budeme popisovat automatizované instalace Serveru 2008 i jeho Active Directory, konfigurovat zásady Group Policy a správcovské postupy si zefektivníme pomocí skriptovacího rozhraní.

Informace, které v této knížce najdete, lze rozdělit do tří kategorií:

- a) Úplně novinky Windows Serveru 2008,
- b) inovované a rozšířené komponenty Windows Serveru 2008,
- c) komponenty, jež jsou obdobné s minulou verzí, ale pravděpodobně je neznáte.

Novinek je ve Windows Serveru 2008 celá řada. BitLocker, RODC, AD DS či Core Edition. Budeme se jim věnovat převážně v kapitolách o instalaci, Active Directory, zálohování a zabezpečení.

Na inovované komponenty se zaměříme v kapitolách o vlastnostech systému a Group Policy.

Na části systému, které jsou podobné ve verzích 2008 a 2003, se podíváme v kapitolách o WMIC a skriptování. Ze své šestnáctileté praxe ve školení vidím, že to jsou komponenty, které mnohdy učiní ze správců skutečné profesionály. Mám za to, že je většina správců buď neumí používat, odsoudí je jako příliš složité, či v nich jen postupuje metodou „pokus – omyl“. A také mám dojem, že neexistuje česky psaná publikace, kde by se správce za jeden týden naučil skriptovat. O to jsem se pokusil v sedmé kapitole této knihy.

Mottem této knížky je tedy „Upgrade správce sítě!“. Tak, jako probíhá upgrade systému, pokusíme se tedy i upgradovat správce (tedy, no ... vlastně vás ... ☺) na ještě vyšší úroveň. A to ve všech klíčových součástech administrace Serveru 2008.

1.

Vlastnosti a instalace

Na úvod celé knihy si představme souhrn nových vlastností Windows Serveru 2008.

1.1 Vlastnosti Windows Serveru 2008

Novinek je pochopitelně ještě více, než si zde představíme. Je to z toho důvodu, že tato kniha je věnovaná praktické administraci menší sítě. Nevěnuje se tématům pro velké mezinárodní realizace se strukturovanou úrovní šifrování, autentikací, Load Balancing a dalších pokročilých mechanismů. K tomu slouží MS Resource Kit s pěti tisíci stranami. To ovšem neznamená, že čtete knihu začátečnickou. Témata jako skriptování, WMIC nebo instalační média RODC takovými nejsou. Převážně se cílově věnujeme praktické administraci v menší síti s 50 klienty při přechodu na Server 2008. Podle praktické důležitosti pro takovou síť si seřadíme i novinky Windows Serveru 2008:

Server Core

Nová edice MS Serveru, a to bez grafického rozhraní! Získáme tím vyšší spolehlivost, výkon a zabezpečení. Také získáme nižší nároky na HW a práci správce.

Členění služeb Active Directory

Inovace v Active Directory jsou velmi rozsáhlé. Její komponenty jsou rozdělené podle typu využívání objektů na AD DS, AD FS či AD LDS, jak si popíšeme v oddílu o Active Directory.

Read Only Domain Controller

RODC je novým typem řadiče Active Directory. Takový řadič má pouze jednosměrnou replikaci objektů a správce nemůže jeho objekty editovat.

Restartovatelné AD DS

Služby Active Directory (AD) DS lze za běhu serveru zapínat, vypínat nebo restartovat podle potřeb údržby či zabezpečení.

Integrovaný ADSI Edit

Přímo z editace objektů v konzoli Active Directory je nyní možné upravovat atributy objektu podobně jako v samostatném modulu ADSI Edit. Přibyla totiž karta Attribute Editor ve vlastnostech objektu.

Spolupráce s Windows Vista

Systém Windows Vista pro klienty i systém Windows Server 2008 pro servery představují ideální kombinaci. Společně budou nabízet výhody z hlediska homogenity správy, produktivity a zabezpečení. Ovládání i volby v nabídkách jsou identické. Určité komponenty správy, jako jsou instalace správčovského balíku Adminpak, budou fungovat pouze při této spolupráci. Například funkce NAP (Network Access Protection) využije plně své možnosti také pouze při této serverové i klientské verzi; jen tak je dosaženo vyššího zabezpečení sítě.

BitLocker

Přibývá zcela nový způsob šifrování dat na pevném disku. Pracuje na hlubší úrovni než tradiční EFS. Nemá tedy vazbu na jednotlivé uživatele a jejich účet, ale využívá klíčování na objekt operačního systému.

Zálohování a obnova

Inovované postupy zálohování a obnovy integrované do nového programu Windows Server Backup pro kompletní zálohy systémových svazků a systému.

Network Access Protection (NAP)

Pro vysoké zabezpečení síťových komunikací s bloky nastavení požadavků na klienty, jako je antivirový software či existence záplat. Rovněž pro zabezpečení bezdrátových komunikací 802.1x.

Inovace síťových komponent

Přeorganizované klíčové komponenty sítě pro úplnou duální adresační podporu IPv4 a IPv6. Podpora IPv6 pro DHCP, IPSec a PPP.

Internet Information Services

Nová verze webového serveru IIS 7.0 obsahuje škálu novinek především delegovatelnou správu, diagnostiku a aplikační přenosy xcopy.

Windows Firewall

Vyšší zabezpečení s podporou IPSec a protokolů IPv4 i IPv6.

1. Vlastnosti a instalace

Diagnostika

Nové programy pro diagnostiku spolehlivosti a výkonových charakteristik počítače, paměti a komponent.

Integrovaná virtualizace

Technologie Microsoft Hyper-V je Microsoftem realizovaná virtualizace. Jedná se o provoz různých softwarových produktů v různých operačních systémech na jednom fyzickém stroji. Hlavní přínosy tohoto řešení:

- Dynamické rozložení zátěže,
- bezpečnost a spolehlivost (celý disk v „jednom souboru“, jednoduchá obnova),
- testování, zkušební provoz, zaškolení,
- kompatibilita pro starší aplikace,
- virtuální funkčnosti složitějších domén a prostředí,
- různé systémy na jednom stroji.

Špatná zpráva... Tato komponenta virtualizace pravděpodobně není na vašem systému k dispozici! Tento nový virtuální server není součástí instalace systému Windows Server 2008 v okamžiku uvedení na trh. Bude uvolněn jako stábnutelná aktualizace na podzim roku 2008, tedy zhruba půl roku po uvedení systému na trh. Uvidíme, zda bude pak existovat i jako součást instalačních CD/DVD. Proto se v knize této velmi progresivní technologii nemůžeme věnovat.

1.2 Požadavky na hardware

Minimální požadavky na hardware pro Windows Server 2008 standardní edice jsou tyto:

Procesor minimálně	1 GHz (pro procesor x86) 1,4 GHz (pro procesor x64)
Paměť minimálně	512 MB RAM
Volné místo na disku minimálně	8 GB
Jednotka	DVD-ROM
Monitor	SuperVGA (800×600)

Tab. 1.1: Minimální hardwarové požadavky

Doporučené požadavky na hardware pro Windows Server 2008:

Procesor	2 GHz
Paměť	2 GB RAM
Volné místo na disku	40 GB

Tab. 1.2: Doporučený hardware

1.2 Požadavky na hardware